

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 217

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

datum: 8 januari 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Energiedelen - Door energieleveranciers aangerekende kosten

In Vlaanderen is het sinds 2022 mogelijk om aan verschillende vormen van energiedelen te doen. Zo kunnen één of meerdere personen het overschot aan geproduceerde stroom aan één andere actieve afnemer verkopen of wegschenken (persoon-aan-persoonverkoop), kan men energiedelen met zichzelf (bv. tweede verblijven) of energiedelen - al dan niet kosteloos - in een appartementsgebouw.

We merken dat sinds de inwerkingtreding heel wat energieleveranciers steeds hogere kosten zijn beginnen aanrekenen om energiedelen te faciliteren. Ze doen dat naar eigen zeggen omwille van de hoge administratieve kosten die ermee gepaard gaan. Daardoor wordt het wel nog maar weinig interessant om in de praktijk aan energiedelen te doen.

Volgens de Vlaamse Regulator van de Energie- en Gasmarkt (VREG) is het aanrekenen van kosten toegelaten want het behoort tot hun "tarifaire vrijheid" maar ze moeten wel de algemene regels over marktpraktijken en consumentenbescherming respecteren. De VREG heeft ondertussen in zijn dashboard opgenomen wanneer leveranciers kosten voor energiedelen aanrekenen.

1. Hoeveel particulieren doen vandaag aan een vorm van energiedelen in Vlaanderen?

Graag een overzicht voor 2022-2023, opgedeeld per provincie, de betrokken leverancier(s) en de vorm van energiedelen (P2P, met zichzelf, appartement...).

2. Welke kosten rekenen de verschillende leveranciers, actief op de Vlaamse markt, vandaag voor energiedelen op jaarbasis aan?

Graag een evolutie van die kosten per leverancier sinds de inwerkingtreding.

3.
 - a) Welke acties heeft de VREG ondernomen nadat er kritiek werd geformuleerd op de hoogte van die aangerekende kosten?
 - b) Op welke manier zijn de aangerekende kosten volgens de VREG en de minister voldoende te verantwoorden en in lijn met algemene regels over marktpraktijken en consumentenbescherming?
4.
 - a) In welke mate vindt de minister de aanduiding dat er extra kosten zijn op het dashboard van de V-Test, voldoende?
 - b) Is het aangewezen om de volledige jaarkosten meteen in het dashboard te tonen?

5. Welke stappen zal en kan de minister ondernemen om ervoor te zorgen dat energiedelen een rendabel verhaal blijft of wordt?

ANTWOORD

op vraag nr. 237 van 8 januari 2024

van **WILLEM-FREDERIK SCHILTZ**

1. Het aantal deelnemers aan energiedelen wordt door Fluvius maandelijks gerapporteerd aan de VREG (telkens voor de maand M-3). De cijfers zijn online terug te vinden via deze link: https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Elektriciteit_Energiedelen.html.

Op het dashboard is de evolutie per maand en per vorm van energiedelen te vinden, alsook de opdeling residentieel versus niet-residentieel (op basis van het onderliggende energiecontract).

Bijkomend is hieronder een status te vinden per provincie en per leverancier:

Tabel 1: Status per provincie (focus op residentieel, over alle vormen van energiedelen heen) op 31 oktober 2023

	% deelnemende toegangspunten met residentieel energiecontract per provincie op totaal aantal toegangspunten met residentieel energiecontract voor energiedelen (alle vormen)
Antwerpen	24%
Limburg	9%
Oost-Vlaanderen	29%
Vlaams-Brabant	15%
West-Vlaanderen	23%

Tabel 2: Status per leverancier (focus op residentieel, over alle vormen van energiedelen heen) op 31 oktober 2023

	% top 10 energieleveranciers (deelnemende toegangspunten (met residentieel energiecontract) per leverancier op totaal aantal toegangspunten voor energiedelen (alle vormen))
Engie-Electrabel	55,5%
Eneco	10,2%
Luminus	7,7%
Lampiris	7,4%
Vlaams Energiebedrijf	5,0%
Energie.be	3,4%
Elindus	2,9%
Power Online	2,0%
OCTA+	1,2%
Bolt	1,1%

2. De V-Test en het Dashboard van de VREG geven een overzicht van de kosten en voorwaarden van energieleveranciers.
 - Weblink naar V-Test VREG: <https://vtest.vreg.be/>
 - Weblink naar Dashboard VREG: https://dashboard.vreg.be/report/DMR_Elektriciteit_Energiedelen.html

3. De vragen voor de VREG kunnen het best gesteld worden aan de VREG zelf. De procedure hiervoor is beschreven via volgende weblink: <https://www.vlaamsparlament.be/nl/over-ons/extra/begrippenlijst/vraag-aan-de-vreg>

Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) gaat er van uit dat de federale overheid bevoegd is voor het prijsbeleid van energieleveranciers, en voor de consumentenbescherming.

Energieleveranciers worden geconfronteerd met bijkomende taken en risico's door het energiedelen. Er blijken bijna geen leveranciers te zijn die geen kosten doorrekenen aan hun klanten voor energiedelen en de aangerekende kost kent een grote variëteit. Dat vormt een aanzienlijke drempel, vooral omdat de administratieve kosten voor kleinere volumes de financiële voordelen beperkt of zelfs onbestaand maken.

4. De aanduiding van de administratieve kosten van energieleveranciers bij energiedelen staat voldoende duidelijk vermeld op zowel de V-Test als het dashboard van de VREG. Ze verstrekken een overzicht van de jaarlijkse administratieve kosten en de voorwaarden van energieleveranciers. De beide tools dragen bij tot meer transparantie.
5. De doelstellingen met betrekking tot energiedelen zijn gericht op het creëren van draagvlak voor hernieuwbare energie. Energiedelen biedt daarbij een extra mogelijkheid om zelf geproduceerde stroom efficiënt te benutten. Anders gesteld, energiedelen op zichzelf is geen doel, maar een middel.

Om de impact voor de energieleverancier te verminderen en zo ook de administratieve kosten te doen dalen of zonder voorwerp te maken, worden er verdere maatregelen gepland. Zo werkt Fluvius aan het verder integreren van energiedelen in de bestaande marktprocessen, wat zorgt voor een vereenvoudigde verrekening van gedeelde volumes bij de energieleveranciers.

Voor wat betreft eventuele verdere aanpassingen aan de wetgeving is het belangrijk om rekening te houden met het recente politieke akkoord rond de herziene Europese Elektriciteitsrichtlijn. Die zal implicaties hebben voor het Vlaamse regelgevende kader rond energiedelen. Het is wenselijk om een aanpassing van de bestaande Vlaamse regelgeving conform en gelijktijdig door te voeren met de omzetting van de herziene Elektriciteitsrichtlijn.